

Grunderna för skyddsjakt

SÅ FUNKAR DET

Konventioner

Varför samarbeta om naturen?

Naturvårdsdirektiv

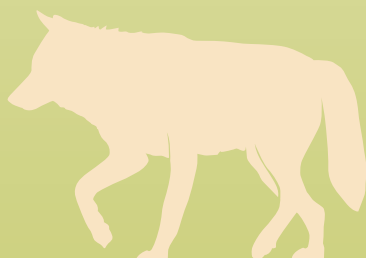
Jaktlagstiftningen

Undantag från
fredning

Skyddsjakt

Delegering av
beslutanderätt till
Länsstyrelserna

KLICKA PÅ RUBRIKERNÄ FÖR ATT LÄSA MER

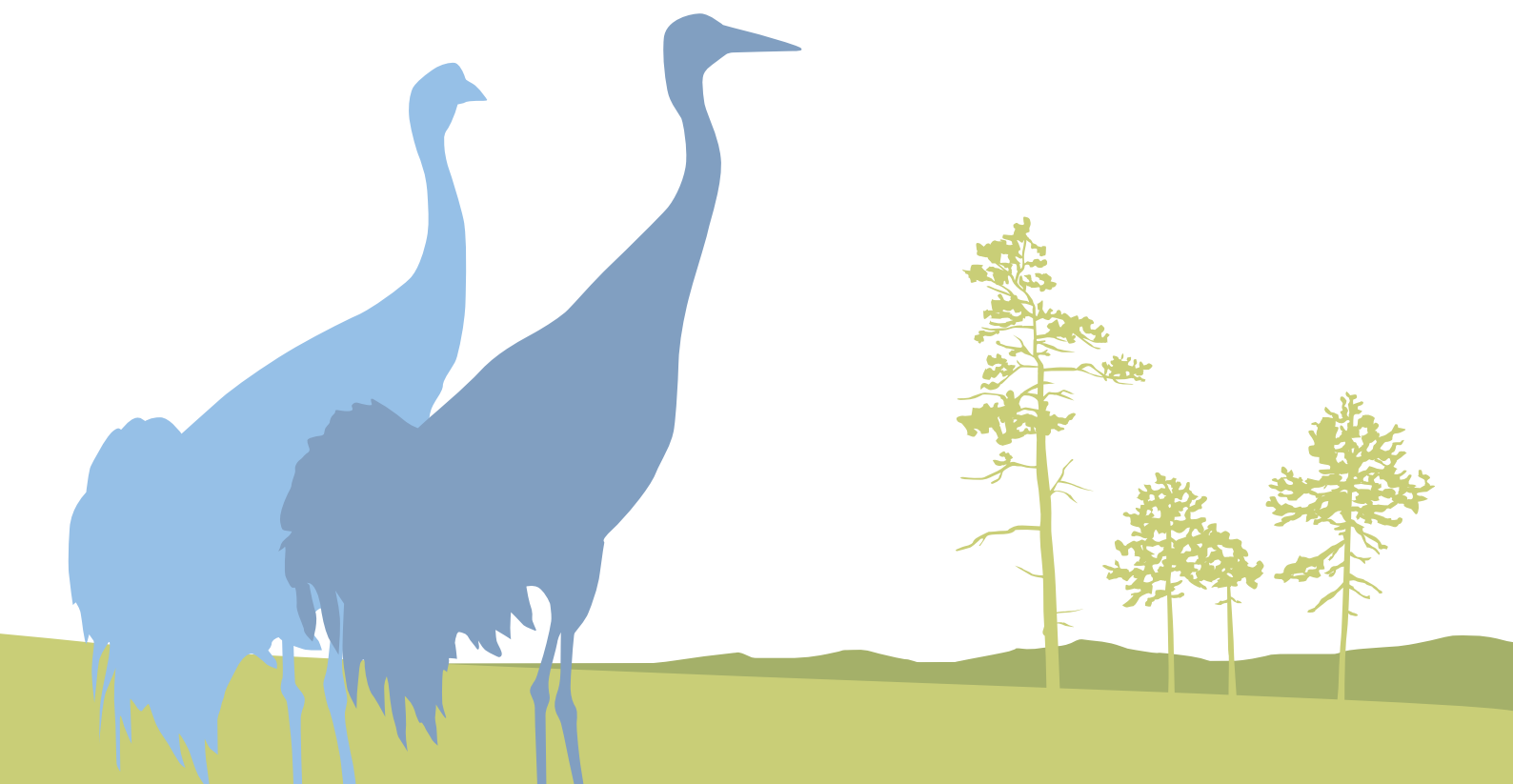

Konventioner för skyddet av biologisk mångfald

DET FINNS FLERA internationella överenskommelser som reglerar hur vi i Sverige ska behandla miljön och utnyttja våra naturresurser. En betydelsefull internationell överenskommelse är Konventionen om *biologisk mångfald*, även kallad Riokonventionen. Konventionen har fram till idag undertecknats av 193 parter och utgör grunden för det gemensamma arbetet med hållbart nyttjande av biologisk mångfald, bevarandefrågor och rättigheter till genetiska resurser.

En annan viktig överenskommelse är *Konventionen om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö*, även kallad Bernkonventionen. Konventionen är en regional naturvårdskonvention för Europa och en del av Afrika, som syftar till att genom bättre samarbete skydda vilda djur och växter och deras naturliga miljöer. Till konventionen hör listor över strikt skyddade växtarter och djurarter, samt förbjudna metoder för att döda, fånga eller på annat sätt exploatera arter.

[**TILLBAKA TILL FÖRSTA SIDAN**](#)

Varför samarbeta om naturen?

EFTERSOM MILJÖPROBLEMEN INTE stannar vid statsgränser, är det nödvändigt att miljöarbetet sker samordnat för att fungera effektivt. Länderna har kommit överens om att solidariskt samarbeta för bevarande, kunskapsutveckling, utbildning och nyttofördelning.

Det ligger också en rättvisetanke bakom gemensamma ansträngningar; för att ett land ska vilja dra sitt strå till stacken, måste andra länder också ställa upp. Genom att alla enas om vilka ansträngningar som ska göras, kan vi nå större resultat än med individuella initiativ.

Med anledning av vårt åtagande om att bevara den biologiska mångfalden och skydda vilda djur och växter har Sverige bland annat beslutat att arterna björn, järv, lodjur, varg och kungsörn ska finnas i vår fauna, i långsiktigt livskraftiga populationer.

[TILLBAKA TILL FÖRSTA SIDAN](#)

Naturvårdsdirektiv

DE SÅ KALLADE NATURVÅRDSDIREKTIVEN, art- & habitatdirektivet och fågeldirektivet, anger ramarna för EU:s naturvårdspolitik och är EU:s bidrag till att säkerställa att den biologiska mångfalden inom EU bevaras.

ART- OCH HABITATDIREKTIVET anger vilka arter och naturtyper som ska skyddas inom EU. Det anger också hur vi ska skydda dem. Vi måste även bevaka och följa upp hur arter och natur mår i vårt land. Det är bland annat därför vi genomför rovdjursinventeringar. Det är medlemsländerna inom EU som gemensamt har bestämt vilka djur och naturtyper som ska skyddas. I direktivets bilagor upptas över 1 000 arter och 231 naturtyper.

FÅGELDIREKTIVET innehåller regler till skydd för samtliga naturligt förekommande och vilt levande fågelarter inom EU. Enligt fågeldirektivet ska medlemsländerna vidta åtgärder som är nödvändiga för att fågelpopulationerna ska kunna hållas på en nivå som uppfyller ekologiska, vetenskapliga och kulturella krav och samtidigt tar hänsyn till ekonomiska krav och till rekreationsbehov. Fågeldirektivet har fem bilagor.

Naturvårdsdirektiven har införlivats i bland annat jaktlagstiftningen och artskyddsförordningen och är de regelverk vi använder vi oss av i Sverige när vi hanterar frågor om vilt.

Förordningar och direktiv är EU-samfundets motsvarighet till vår lagstiftning. I ett direktiv anges de resultat som medlemsländerna ska uppnå. Länderna får sedan själva avgöra hur de praktiskt ska gå tillväga för att uppnå dem. Medlemsländernas lagstiftare måste se till att direktiven införlivas i ländernas egna lagstiftningar.

Art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet är så kallade minimidirektiv. Det innebär att Sverige, i vår nationella lagstiftning, får ha ett strängare skydd för djur och växter som omfattas av direktiven om vi önskar, men vi får inte ha ett lägre skydd än vad direktiven anger. Till de olika direktiven finns det vägledningsdokument och vägledande domar från EU-domstolen som hjälper länderna att tolka bestämmelserna.

[**TILLBAKA TILL FÖRSTA SIDAN**](#)

Jaktlagstiftningen

I **JAKTLAGEN ANGES** att vilda däggdjur och fåglar är fredade. Fredningen gäller även ägg och bon. Enligt jaktlagen ska var och en visa viltet hänsyn och det får inte ofredas eller förföljas annat än vid jakt. Viltet får endast jagas, det vill säga fångas eller dödas, om det följer direkt av jaktlagstiftningen eller beslut som har fattats med stöd av den.

Om och när man får jaga regleras i jaktförordningen. Jaktförordningen anger vilka arter som får jagas, jakttider för genomförandet av jakten, samt reglerar hur jakten får genomföras.

Artskyddsförordningen

Artskyddsförordningen innehåller bland annat bestämmelser om skydd för de arter som omfattas av art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet. De arter som har det högsta skyddet enligt direktiven har en särställning, de är fridlysta, och finns listade i artskyddsförordningens bilaga 1. Fridlystningen innebär att de har ett särskilt skydd när de inte jagas.

DEM BESLUTAR OM OLIKA REGLER?

Svenska regler består av lagar, förordningar och föreskrifter.

Riksdag Lag. En lag beslutas av riksdagen. Den har ofta karaktären av "ramlag", som innehåller få detaljer och måste ofta fyllas ut med utförligare regler. T.ex. jaktlagen (1987:259) och miljöbalken.

Regering Förordning. En förordning beslutas av regeringen och innehåller mer detaljerade regler än en lag. T.ex. jaktförordningen (1987:905) och artskyddsförordningen (2007:845)

Myndighet Föreskrifter. En myndighet kan inom vissa områden precisera innehållet i lagar och förordningar genom föreskrifter. T.ex. Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2010:1) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

[TILLBAKA TILL FÖRSTA SIDAN](#)

Undantag från fredning

BEVILJANDET AV SKYDDSJAKT är ett undantag från de allmänna bestämmelserna om att alla vilda däggdjur och fåglar är fredade. Skydds jakt kan till exempel beviljas för att förhindra allvarlig skada, så som att hindra gäss från att äta säd på åkrar eller varg från att döda ren.

Skador av rovdjur ska i första hand förhindras genom skadeförebyggande åtgärder, som exempelvis skrämmeåtgärder eller rovdjursavvisande stängsel. Det är dock inte alltid möjligt att inom rimliga gränser förebygga och undvika skador. Därför är det i vissa fall nödvändigt att bedriva skydds jakt efter vissa individer som orsakar eller riskerar att orsaka allvarliga skador.

I jaktförordningen anges de skäl som ger Naturvårdsverket och länsstyrelserna rätt att bevilja undantag från fredningen av vilda djur i Sverige, dvs. skydds jakt.

[**TILLBAKA TILL FÖRSTA SIDAN**](#)

Skyddsjakt

NÄR EN ANSÖKAN om skyddsjakt kommer in till den prövande myndigheten (Naturvårdsverket eller Länsstyrelsen), eller då myndigheten själv beslutar att utreda en eventuell skyddsjakt, behöver myndigheten säkerställa att två omständigheter är uppfyllda innan man kan gå vidare till skälen för skyddsjakten.

FÖR DET FÖRSTA måste det utredas att det inte finns någon annan lämplig lösning än skyddsjakt. Till exempel om andra förebyggande åtgärder kan vidtas istället för skyddsjakt för att förhindra att allvarlig skada uppstår.

FÖR DET ANDRA måste myndigheten förvissa sig om att jakten inte försvårar upprätthållandet av artens gynnsamma bevarandestatus. Det är dock möjligt att bevilja skyddsjakt efter en art som ännu inte har uppnått gynnsam bevarandestatus, så som på varg eller järv, så länge skyddsjakten inte försvårar möjligheten för arten att på längre sikt uppnå denna status.

Myndigheten tittar också på om den sökande är berättigad att få sin ansökan om skyddsjakt prövad. Endast den som drabbats av eller riskerar att drabbas av allvarlig skada kan få sin ansökan prövad.

Den som ansöker om skyddsjakt ska motivera varför skyddsjakt är nödvändig. I jaktförordningen anges de skäl som kan medge skyddsjakt. Dessa skäl är:

- Av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
- Av hänsyn till flygsäkerheten,
- För att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
- För att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

[**TILLBAKA TILL FÖRSTA SIDAN**](#)

Regionaliserad beslutanderätt

MÅLSÄTTNINGEN ÄR ATT VI ska ha en regional rovdjursförvaltning. Därför får Naturvårdsverket överlämna rätten att besluta om skydds jakt på stora rovdjur till länsstyrelsen under vissa förutsättningar. För ett överlämnande krävs bland annat att ett län har en reproducerande rovdjursstam sedan tre år tillbaka.

Överlämningen sker i form av ett delegeringsbeslut till aktuella län i respektive rovdjursförvaltningsområde för respektive art. Beroende på förutsättningarna i länet sker överlämningen med eller utan begränsning av högsta antal djur som får fällas.

Eftersom skydds jakt inte får försvåra möjligheten för rovdjuren att på längre sikt uppnå gynnsam bevarandestatus så sker en begränsning för av högsta antal djur som får fällas när miniminivåerna för arten det gäller inte är uppnådda eller inte finns fastställda – på nationell nivå, på rovdjursförvaltningsområdesnivå, eller på regional nivå.

Förutsättningarna för beslut om skydds jakt, så som de är beskrivna i denna broschyr, har inte förändrats i och med det regionaliserade beslutsfattandet. Länsstyrelserna har genom överlämnandet fått det administrativa ansvaret och gör, liksom Naturvårdsverket, bedömningen om avslag eller beviljande av en skydds jakt utifrån givna ramar i gällande lagstiftning. Även de regionala viltförvaltningsdelegationernas beslut om övergripande riktlinjer för skydds jakt på rovdjur inom länet ska vara förenliga med gällande lagstiftning.

[**TILLBAKA TILL FÖRSTA SIDAN**](#)

